

TZ: Vláda zkvalitní poporodní péči ve všech porodnicích

Praha, 23. srpna 2021 – Vláda dnes na doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů rozhodla, že nejpozději do června 2023 má na Ministerstvu zdravotnictví vzniknout strategie k důsledné implementaci programu Baby-friendly Hospital Initiative. Rozhodnutí vlády reaguje na setrvalý pokles podílu plně kojených dětí po odchodu z porodnice (78,9 % v roce 2019 oproti 90 % v roce 2003) a další systémové nedostatky v oblasti poporodní péče. Všechny porodnice by tak měly do budoucna postupovat jednotně podle celostátního standardu. Školení zdravotníků a zdravotnic by se mělo zintenzivnit a nepodléhat komerčním zájmům výrobců umělé výživy. Dnešní rozhodnutí vlády přinese všem ženám a dětem kvalitnější poporodní péči.

Baby-friendly Hospital Initiative je osvědčený program WHO a UNICEF, který staví na základních vědecky podložených postupech poporodní péče. Vznikl v 90. letech v reakci na potřebu zajištění minimální kvality péče v porodnicích po porodu a zajištění dostatečných podmínek pro ženy, které chtějí své děti kojit. Program podléhá průběžné aktualizaci, jež reaguje na nejnovější vývoj vědeckého poznání.

Nejdůležitější části programu jsou shrnuty v tzv. 10 krocích k úspěšnému kojení. Jedná se zejména o to umožnit ženě a dítěti zůstat spolu, okamžitý a nepřerušovaný kontakt ženy a dítěte kůže na kůži, zajistit úplné a správné informace ženám, které chtějí kojit, včetně informací ohledně používání lahviček a dudlíků a rizik s tím spojených, a ženy podpořit v kojení po praktické stránce. Například pomoci ženám rozeznat u dítěte signály ke krmení a reagovat na ně i zvládat běžné obtíže. Personál nemá bez lékařské indikace podávat kojenému novorozenci žádné jídlo nebo tekutiny kromě mateřského mléka.

Poslední zevrubná aktualizace programu proběhla v roce 2018. Program se nově týká všech porodnic a všech zdravotníků pečujících o matku a novorozence, i vedení nemocnic má být dostatečně poučeno. „Nově se klade větší důraz na dodržování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka a navazujících rezolucí. Nemocnice by měly procházet pravidelnou interní i externí kontrolou naplňování programu, což by mělo ženám a jejich dětem ve všech krajích České republiky garantovat minimální kvalitu péče po porodu bez komerčních vlivů,“ uvádí Aneta Majerčíková, členka Pracovní skupiny k porodnictví při Radě vlády pro rovnost žen a mužů.

Plné kojení má zásadní vliv na zdraví dítěte i matky, mateřským mlékem se mj. přenáší i specifické protilátky proti onemocnění covid-19. Kojení šetří peníze nejen samotným rodinám, ale i veřejným rozpočtům. Podle posledních odhadů Ministerstva zdravotnictví ušetří kojení v ČR 2-3 % HDP (tj. cca 100 miliard Kč za rok), přičemž v návaznosti na ekonomické modely ze zahraničí lze odhadovat, že možná ušetřená částka může být vyšší. Kojení má nesporný přínos i ve vztahu k životnímu prostředí, neboť na výrobu 1 kg náhrad mateřského mléka je průměrně potřeba až 4.700 litrů vody.

Zhruba 2/3 nemocnic se do programu zapojily a již obdržely certifikát Baby-friendly Hospital Initiative. Řada z nich ovšem podmínky certifikace již nesplňuje a nenaplnuje ani základní požadavek 75 % (od roku 2018 80 %) výlučně kojených dětí při odchodu z porodnice.

Průzkumy mezi ženami v mnoha nemocnicích identifikovaly konkrétní oblasti, v nichž se nachází zásadní nedostatky. Od neumožnění dostatečného kontaktu kůže na kůži matek a dětí přes nedostatek včasných informací o kojení až po rozšířené dokrmování dětí umělou výživou, někdy i bez vědomí a souhlasu rodičů. V nemocnicích je rovněž rozšířen škodlivý marketing náhrad mateřského mléka, dudlíků a lahví. „Výrobci umělé výživy mají v České republice snadný přístup k rodičům i ke zdravotníkům,“ vysvětluje Majerčíková. Subjekty s prokazatelným komerčním zájmem na brzkém ukončení kojení tak dokonce financují školení zdravotníků o výživě dětí, což může

nevhodným způsobem ovlivňovat i informace, které zdravotníci následně podávají ženám. *“A i proto je důležité, že vláda bude věnovat větší pozornost důsledné realizaci programu Baby-friendly Hospital Initiative v Česku,”* uzavírá Majerčíková.

Vláda proto dnes z iniciativy Rady vlády pro rovnost žen a mužů rozhodla, že nejpozději do června 2023 má na Ministerstvu zdravotnictví vzniknout strategie k důsledné implementaci programu Baby-friendly Hospital Initiative v České republice. Úkolem ministerstva bude stanovit konkrétní kroky k efektivní a udržitelné realizaci programu, včetně jeho dostatečného financování a kontroly poskytované péče v porodnicích. Všechny nemocnice by tak měly do budoucna postupovat jednotně podle celostátního standardu. Školení zdravotníků by se mělo zintenzivnit a nepodléhat komerčním zájmům výrobců umělé výživy.

Dnešní rozhodnutí vlády přinese všem ženám a dětem kvalitnější poporodní péči a respekt k jejich základním právům. Ženy, které se pro kojení rozhodnou, budou mít v porodnicích nastavené podmínky k úspěšnému zahájení a udržení kojení, z čehož bude v konečném důsledku benefitovat celá společnost.